

ЗАКОН
О БИБЛИОТЕЧКО-ИНФОРМАЦИОНОЈ ДЈЕЛАТНОСТИ

ГЛАВА I
ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређује се библиотечко-информациона дјелатност, библиотечко-информациона грађа и извори (у даљем тексту: библиотечка грађа), циљеви развоја библиотечко-информационе дјелатности, оснивање и врсте библиотека, библиотечко-информациони систем, права и обавезе корисника, основе система узајамне каталогизације, матичне функције у библиотечко-информационој дјелатности, правни положај националне библиотеке - Народне и универзитетске библиотеке Републике Српске, начин финансирања библиотека, као и друга питања од значаја за библиотечко-информациону дјелатност.

Члан 2.

(1) Библиотечко-информациона дјелатност, као дјелатност од општег интереса за Републику Српску (у даљем тексту: Република), подразумијева слободан приступ грађана информацијама, знањима и идејама садржаним у библиотечкој грађи, као и право на остваривање индивидуалних и интелектуалних слобода, у чему им својим услугама помажу библиотеке и библиотечко-информациони центри.

(2) Општи интерес у библиотечко-информационој дјелатности остварује се:

- 1) развојем друштва знања,
- 2) попуњавањем библиотечких фондова одговарајућом библиотечком грађом, у складу са потребама корисника,
- 3) развојем библиотечко-информационог система,
- 4) заштитом библиотечке грађе на свим носиоцима информација и
- 5) слободним приступом библиотечким информацијама, грађи, сервисима, услугама и другим ресурсима, у складу са правом корисника на слободан избор информација и проток идеја.

Члан 3.

(1) Библиотечка грађа ужива заштиту прописану овим законом.

(2) Библиотечка грађа која има статус културног наслеђа ужива заштиту у складу са законом којим се прописују и уређују културна добра.

Члан 4.

(1) Стара и ријетка библиотечка грађа је културно наслеђе од општег интереса за Републику и као таква ужива посебну заштиту, утврђену законом којим се уређују културна добра, без обзира на то у чијој је својини, односно код кога се налази и да ли је регистрована и евидентирана.

(2) За стару и ријетку библиотечку грађу из става 1. овог члана потребно је обезбиједити објекте, стручно руковођење и пружање услуга грађанима у складу са међународним конвенцијама и правилима.

(3) Старе и ријетке књиге су: рукописи, рукописне и штампане књиге, периодика и друга библиотечка грађа настала до краја 19. вијека, ријетке књиге, одређени примјерци периодичних издања и друга ријетка библиотечка грађа настала након 1900. године, као и посебне библиотечке цјелине које су због свог садржаја, умјетничке, културне и историјске вриједности значајне за науку и културу.

Члан 5.

Библиотеке, чији је оснивач Република или јединица локалне самоуправе, у складу са законом, користе земљиште, зграде у којима су смјештене, библиотечку грађу, комуникациона и друга средства.

ГЛАВА II БИБЛИОТЕЧКО-ИНФОРМАЦИОНА ДЈЕЛАТНОСТ

Члан 6.

Библиотечко-информациона дјелатност обухвата:

- 1) набавку,
- 2) обраду,
- 3) чување, заштиту и коришћење,
- 4) презентацију и популаризацију библиотечке грађе,
- 5) израду каталога, библиографија, билтена, база података и других извора информација,
- 6) обезбјеђивање коришћења и протока библиографских и других извора информација и услуга,
- 7) едукацију корисника,
- 8) вођење евиденције о грађи и корисницима и
- 9) друге послове у складу са овим законом.

Члан 7.

(1) Библиотека, под једнаким условима, обезбјеђује свим грађанима остваривање људских права у домену слободе изражавања, стваралаштва, интелектуалних и других грађанских слобода, као и остваривање комуникације с другим грађанима и интелектуалним добрима у земљи и иностранству.

(2) Библиотека је у средишту развоја информационог друштва и значајна је за информисаност грађана, за њихово усавршавање и индивидуални развој.

(3) Примарна улога библиотеке је да прикупља, обрађује, истражује, чува и даје на коришћење библиотечку грађу и да пружа приступ корисницима до свих врста информација.

(4) Библиотека је неопходна за развој образовања, науке и културе и покретач је свеукупног развоја слободног, демократског грађанског друштва.

(5) Библиотека омогућава грађанима слободан приступ информацијама електронским путем и на друге начине.

(6) Програм рада, услуге и активности библиотеке мора бити у складу са њиховом мисијом, визијом и циљевима.

Члан 8.

(1) Библиотечка грађа је на било који начин забиљежена информација на различитим материјалима и медијима.

(2) Библиотека грађа садржи:

- 1) духовне,
- 2) интелектуалне,
- 3) књижевне,
- 4) умјетничке,
- 5) научне и

6) стручне и друге садржаје намијењене за комуникацију међу људима, за размјену идеја и унапређивање знања.

Члан 9.

(1) Библиотеку грађу чине: књиге, рукописи, брошуре, сепарати, мастер радови, магистарски радови, докторске дисертације, серијске публикације, музичка дјела (музикалије), картографска грађа, каталози, календари, стандарди, патенти, умножени умјетнички и сценски програми, проспекти, фотографије, албуми, разгледнице и цртежи, просторни и други планови, репродукције ликовних дјела, гравире, плакати и друга ликовна и графичка грађа, леци, огласи и саопштења, звучни и видео записи у било ком облику, изузев на филмској траци, електронске публикације дистрибуиране на физичким носачима и електронске публикације дистрибуиране на интернету, комбиноване и мултимедијалне публикације, рачунарски програми у јавној употреби и друге публикације.

(2) Библиотеке набављају библиотеку грађу и стварају нову библиотеку грађу на основу самосталне процјене стручњака, према утврђеној набавној политици, а у складу са потребама свих корисника, укључујући и потребе националних, вјерских и језичких мањина и корисника са посебним потребама.

Члан 10.

(1) У набавци библиотеке грађе и стварању нове, библиотеке међусобно сарађују, а када тражену грађу и изворе које не посједују у својим фондовима, обавезно се укључују у систем размјене библиотеке грађе и у међубiblioteчку позајмицу на домаћем и међународном нивоу.

(2) Поред основног фонда библиотеке грађе, народна библиотека чији је оснивач јединица локалне самоуправе, формира и завичајни фонд или завичајну збирку библиотечно-информационе грађе.

Члан 11.

(1) Библиотека обавља своју дјелатност у складу са домаћим и међународним стандардима којима се утврђују врсте послова у библиотечно-информационој дјелатности и активности, као и услови и ресурси у погледу библиотеке грађе и простора.

(2) Министар просвјете и културе (у даљем тексту: министар) на приједлог Библиотечног савјета доноси Правилник о стандардима и нормативима у библиотечно-информационој дјелатности.

Члан 12.

(1) Библиотека грађа се не смије оштетити, отуђити, уништити, злоупотријебити, нити измијенити ако овим законом није другачије одређено.

(2) Библиотеке су дужне да предузимају мјере заштите и чувања библиотеке грађе утврђене међународним правилима и овим законом.

(3) При коришћењу библиотечке грађе, библиотеке су дужне да се придржавају законских прописа и потврђених међународних уговора о заштити ауторских и сродних права.

(4) Копирање или на други начин умножавање библиотечке грађе не смије се вршити у комерцијалне сврхе, већ искључиво у научне и истраживачке сврхе, у складу са законским прописима о заштити ауторских и сродних права и права интелектуалне својине.

(5) Извоз, размјена или изношење у иностранство библиотечке грађе са својством културног добра може се вршити у складу са овим законом и прописима којима се регулишу културна добра.

Члан 13.

(1) Библиотечка грађа се чува у просторијама или на адекватним носиоцима информација, у којима су на одговарајући начин заштићени од пожара, влаге, физичких, биолошких, хемијских и других узрочника који би могли довести до њиховог оштећења, уништења, злоупотребе или неовлашћене измјене.

(2) Министар на приједлог Библиотечког савјета доноси Правилник о начину и поступку заштите библиотечко-информационе грађе.

Члан 14.

(1) Обрада библиотечке грађе врши се на јединствен начин у складу са одредбама овог закона.

(2) Обрада библиотечке грађе се заснива на примјени јединствене каталошко-библиографске обраде и јединственог система класификације и индексирања, као и у складу са усвојеним домаћим и међународним стандардима.

Члан 15.

Библиотеке су обавезне да корисницима библиотеке пруже одговарајућу и квалитетну библиотечку грађу у библиотеци или преко електронске мреже.

Члан 16.

(1) Библиотека која у свом фонду и бази података нема библиотечку грађу коју корисник тражи треба да ту библиотечку грађу обезбиједи у одговарајућој форми и у примјереном року од библиотеке у земљи или иностранству путем размјене или позајмице библиотечке грађе.

(2) Све библиотеке у Републици учествују у процесу размјене и позајмице библиотечке грађе.

Члан 17.

(1) Библиотеке су дужне да, ради утврђивања стварног стања фондова, врше ревизију библиотечке грађе.

(2) Ревизија и расходовање библиотечке грађе врши се најмање једанпут у десет година.

(3) Министар на приједлог Библиотечког савјета доноси Правилник о поступку инвентарисања, обради, ревизији и отпису библиотечко-информационе грађе и извора и вођењу евиденције о библиотечко-информационој грађи и изворима.

Члан 18.

(1) Библиотеке су дужне да континуирано раде на дигитализацији библиотечке грађе као дијела културног наслеђа Републике.

(2) Народна и универзитетска библиотека Републике Српске спроводи и координира послове на дигитализацији библиотечке грађе у Републици.

(3) Министар на приједлог Библиотечког савјета доноси Правилник о начину дигитализације библиотечко-информационе грађе и извора.

ГЛАВА III БИБЛИОТЕЧКО-ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Члан 19.

(1) Јединствени библиотечко-информациони систем Републике и виртуелна библиотека Републике изграђују се функционалним повезивањем свих врста библиотека у Републици у библиотечко-информациону мрежу и систем заснован на:

1) јединственој информационо-комуникационој технологији и програмској платформи,

2) узајамној каталогизацији и

3) примјени утврђених домаћих и међународних стандарда.

(2) Функционално повезане библиотеке у оквиру библиотечко-информационог система Републике примјењују јединствене стандарде и омогућавају проток публикација и информација.

(3) Библиотечко-информационим системом Републике управља и брине о његовој изградњи и развоју Центар виртуелне библиотеке Републике Српске (у даљем тексту: Центар).

(4) Центар је организациони дио у саставу Народне и универзитетске библиотеке Републике Српске.

(5) Народна и универзитетска библиотека Републике Српске, путем Центра координира изградњу и развој јединственог библиотечко-информационог система Републике, укључује све библиотеке у систем и повезује их са другим библиотечко-информационим системима у региону и свијету, омогућавајући проток информација и публикација и њихову доступност корисницима у домаћим и међународним оквирима.

(6) Библиотечко-информациони систем Републике чине:

1) Народна и универзитетска библиотека Републике Српске,

2) мрежа народних библиотека у Републици,

3) мрежа школских и високошколских библиотека и

4) мрежа специјалних библиотека и библиотечко-информационих центара у Републици.

(7) Библиотечко-информациони систем Републике повезује се са другим системима на регионалном и међународном нивоу и сарађује с њима.

(8) Основу библиотечко-информационог система у Републици чини систем узајамне каталогизације.

Члан 20.

(1) Центар управља библиотечко-информационим системом Републике и има функцију библиотечко-информационог сервиса који брине о изградњи и развоју јединственог библиотечко-информационог система на територији Републике.

(2) Центар:

1) планира и усклађује активности у вези са рачунарским повезивањем библиотека у Републици,

- 2) управља узајамном библиографском базом података, базом података о библиотекама, библиотечко-информационим системом и сервисима,
- 3) одржава Централни електронски каталог Републике,
- 4) координира рад и развој система узајамне каталогизације,
- 5) организује обуку, утврђује оспособљеност стручних библиотечких радника и даје лиценце за учешће у систему узајамне каталогизације,
- 6) планира, пројектује и одржава рачунарску, комуникацијску и програмску опрему за рад система узајамне каталогизације и централних библиотечких сервиса,
- 7) пружа стручну помоћ библиотекама и другим корисницима програмске опреме и сервиса у систему у погледу набавке, инсталирања и одржавања програмске опреме и едукације за рад у систему,
- 8) пружа стручну помоћ библиотекама приликом конверзије и преноса података из других система,
- 9) организује стално стручно усавршавање и лиценцирање библиотечко-информационих стручњака за рад у систему узајамне каталогизације,
- 10) развија и одржава и друге електронске базе података с непосредним приступом и
- 11) обавља развојне и истраживачке послове у циљу унапређивања рада система.

Члан 21.

(1) Систем узајамне каталогизације чини основу библиотечко-информационог система у Републици и подразумева да библиотеке кооперативно обављају функције прикупљања и обраде библиотечке грађе тамо гдје се подаци први пут појаве и уносе их у Централни електронски каталог Републике Српске.

(2) Систем узајамне каталогизације заснива се на стандардизованој обради библиотечке грађе и на јединственом уређењу електронске базе података, у складу са домаћим и усвојеним међународним стандардима.

(3) Учешће у систему узајамне каталогизације подразумева:

- 1) обезбијеђену одговарајућу телекомуникациону и рачунарску опрему и
- 2) стручну оспособљеност запослених који треба да имају лиценце за рад у систему за рачунарску и информациону повезивање библиотека у мрежу.

(4) У систем узајамне каталогизације укључују се све библиотеке у Републици, а могу им приступити и библиотеке изван Републике.

(5) Каталогизација библиотека које су укључене у систем узајамне каталогизације, без надокнаде су доступни свим корисницима.

(6) Систем узајамне каталогизације, као суштински дио јединственог библиотечко-информационог система, укључује се и у друге системе на регионалном и међународном нивоу и сарађује с њима.

ГЛАВА IV БИБЛИОТЕКЕ

Члан 22.

(1) Библиотека је културна, информациона, образовна установа која корисницима ставља на располагање организовани фонд библиотечке грађе, као и друге изворе информација, услуге и сервисе.

(2) Библиотеку може да оснује Република, јединица локалне самоуправе и друга домаћа и страна правна и физичка лица, у складу са законом којим се дефинише систем јавних служби и овим законом.

(3) Ако библиотеку оснива више оснивача из става 2. овог члана, оснивачи закључују уговор о оснивању библиотеке, којим се регулишу међусобна права и обавезе оснивача.

(4) Библиотеке се могу организовати и као организационе јединице других установа, организација, удружења и других правних лица, ако испуњавају прописане услове.

(5) Библиотеке се могу повезивати у библиотечка стручна удружења, заједнице или савезе ради остваривања својих интереса, програма развоја и унапређивања рада и сарадње, размјене библиотечке грађе, техничких, информационих и кадровских ресурса, те обезбјеђивања складног развоја библиотечно-информационе дјелатности у Републици и остваривања сарадње са другим сличним удружењима у земљи и иностранству.

Члан 23.

(1) Библиотека може да обавља библиотечно-информациону дјелатност, ако:

1) посједује одговарајући фонд са одређеним бројем јединица библиотечке грађе и извора намијењених за слободно коришћење,

2) испуњава услове за рад у погледу простора, телекомуникационе, рачунарске и друге опреме за смјештај, чување, обраду, презентовање и коришћење библиотечке грађе,

3) има обезбијеђен потребан број запослених стручних библиотечких радника,

4) има обезбијеђена потребна средства и опрему,

5) има обезбијеђене изворе средстава за континуирано обављање дјелатности,

6) испуњава и друге услове за рад утврђене стандардима и нормативима за обављање библиотечке дјелатности у Републици и међународним стандардима и

7) је уписана у регистар библиотека који води матична библиотека и у централни регистар библиотека за чије је вођење надлежна централна библиотека.

(2) Министар именује комисију чији задатак је да утврди испуњеност услова из става 1. овог члана.

(3) На основу записника који сачињава комисија из става 2. овог члана и мишљења Народне и универзитетске библиотеке Републике Српске, министар доноси рјешење о испуњености услова.

(4) Рјешење из става 3. овог члана је коначно и против њега није дозвољена жалба али се може покренути управни спор пред надлежним судом.

(5) Министар на приједлог Библиотечног савјета доноси Правилник о поступку утврђивања испуњености услова за оснивање библиотека.

Члан 24.

(1) Библиотеке се према намјени, садржају библиотечке грађе и према функцији, профилу корисника разврставају на следеће врсте:

1) национална библиотека и друге централне библиотеке чији је оснивач Република,

2) народне библиотеке чији је оснивач Република или јединица локалне самоуправе,

3) школске,

4) високошколске и универзитетске,

5) библиотеке научноистраживачког института или установа,

6) специјалне и

7) библиотеке као организационе јединице при другим установама, организацијама или удружењима.

(2) Библиотека може, у оквиру своје дјелатности, обављати послове више врста библиотека уколико испуњава услове за сваку од тих врста.

(3) С обзиром на то ко је оснивач, библиотека може бити:

- 1) јавна и
- 2) приватна.

Члан 25.

Централне библиотеке чији је оснивач Република су:

- 1) Народна и универзитетска библиотека Републике Српске, која обавља функцију националне библиотеке и
- 2) Специјална библиотека за слијепа и слабовида лица Републике Српске.

Члан 26.

Народна библиотека обавља дјелатност за потребе грађана, на подручју за које је основана, обезбјеђујући им једнаке услове за општекултурно уздизање, образовање и информисање.

Члан 27.

Школска библиотека пружа подршку васпитно-образовном процесу у основним и средњим школама, тако што:

- 1) подстиче ученике да развијају читалачке навике и уче да користе библиотеке током цијелог живота,
- 2) пружа услове за стицање искуства у креирању и коришћењу информација за сазнање, разумијевање, имагинацију и забаву,
- 3) подстиче ученике да користе и вреднују информације, схватају комуникационе процесе и развијају културу комуницирања,
- 4) обезбјеђује приступ локалним и глобалним базама података, односно различитим идејама, мишљењима и знањима,
- 5) учествује у културним и јавним активностима школе и организује програме за социјализацију и креативно дружење,
- 6) омогућава ученицима да индивидуално напредују у складу са својим склоностима и могућностима,
- 7) заступа и промовише концепт да су интелектуалне слободе и приступ информацијама предуслов за учешће у демократском процесу и
- 8) промовише улогу библиотека.

Члан 28.

(1) Високошколска библиотека пружа подршку извођењу и унапређивању наставног, научноистраживачког и умјетничког рада у области високог образовања.

(2) Високошколска библиотека је намијењена студентима, наставницима, сарадницима и истраживачима.

(3) Високошколска библиотека, поред послова из става 1. овог члана, обезбјеђује и:

- 1) набавку библиотечке грађе у складу са наставним плановима и научноистраживачким пројектима,
- 2) чување и обраду библиотечке грађе настале у наставном процесу и научноистраживачким пројектима установе у чијем је саставу и
- 3) израду библиографије радова наставника, истраживача и сарадника установе у чијем се саставу налази и израду специјалне библиотечке збирке и базе података.

(4) Универзитет може да организује универзитетску библиотеку као централну високошколску библиотеку.

(5) Универзитетска библиотека, поред послова из става 1. овог члана, врши следеће послове:

- 1) координира библиотечком дјелатношћу на универзитету и укључује високошколске библиотеке у библиотечко-информациони систем,
- 2) координира набавку библиотечке грађе на универзитету,
- 3) организује и усклађује међубиблиотечку позајмицу у оквиру универзитета,
- 4) организује размјену публикација са библиотекама у земљи и иностранству,
- 5) пописује, отписује и депонује библиотечку грађу на универзитету,
- 6) координира израду библиографије наставника, истраживача и сарадника универзитета,
- 7) израђује текуће, ретроспективне и специјалне библиографије и разне рефералне публикације за потребе универзитета,
- 8) чува и обрађује обавезни примјерак библиотечке грађе која настаје и објављује се на универзитету, укључујући мастер радове, магистарске радове и докторске радове одбрањене на универзитету,
- 9) чува и обрађује радове наставника и истраживача на универзитету,
- 10) усклађује припреме и извођење програма едукације корисника на универзитету,
- 11) успоставља и одржава дигиталне репозиторијуме високошколских установа и
- 12) обавља друге послове у складу са законом.

Члан 29.

(1) Специјалну библиотеку може да организује, као посебну организациону јединицу, правно лице чија се дјелатност односи на неку специфичну област знања и рада.

(2) Специјална библиотека може се организовати као посебна организациона јединица:

- 1) у органима републичке управе,
- 2) у органима јединица локалне самоуправе,
- 3) у јавним службама,
- 4) у привредним друштвима,
- 5) у политичким организацијама,
- 6) у вјерским заједницама,
- 7) у удружењима и
- 8) код других правних и физичких лица.

(3) Коришћење фондова специјалних библиотека је ограничено на одређене корисничке групе, зависно од типа организације у чијем саставу је формирана, односно зависно од специфичног типа корисника.

(4) Специјалном библиотеком сматра се и библиотека намијењена општем образовању, информисању и задовољавању културних потреба лица са посебним потребама.

(5) Специјална библиотека може бити основана и као установа.

(6) У случајевима из става 5. овог члана библиотека обавља библиотечку дјелатност помоћу посебно прилагођених техника и специјалне грађе за лица оштећеног вида.

ГЛАВА V ОРГАНИ РУКОВОЂЕЊА И УПРАВЉАЊА У БИБЛИОТЕЦИ

Члан 30.

Органи руковођења и управљања у библиотеци су директор и управни одбор.

Члан 31.

(1) Библиотеком руководи директор.

(2) Директора Народне и универзитетске библиотеке Републике Српске и Специјалне библиотеке за слијепа и слабовида лица Републике Српске именује и разрјешава Влада Републике Српске (у даљем тексту: Влада), на период од четири године, уз претходно спроведен поступак јавне конкуренције.

(3) Директора матичне библиотеке именује и разрјешава Министарство просвјете и културе (у даљем тексту: Министарство), у име оснивача, на период од четири године, уз претходно спроведен поступак јавне конкуренције.

(4) Директора народне библиотеке чији је оснивач Република именује и разрјешава Министарство, у име оснивача, на период од четири године, уз претходно спроведен поступак јавне конкуренције.

(5) Директор народне библиотеке чији су оснивачи Република и јединица локалне самоуправе именује се и разрјешава на начин утврђен у уговору о оснивању.

(6) Директора народне библиотеке чији је оснивач јединица локалне самоуправе, а која се финансира из буџета Републике, именује и разрјешава Министарство, на период од четири године, уз претходно спроведен поступак јавне конкуренције.

(7) Директора осталих библиотека именује и разрјешава оснивач.

Члан 32.

(1) За директора Народне и универзитетске библиотеке Републике Српске и Специјалне библиотеке за слијепа и слабовида лица Републике Српске може бити именовано лице које има завршен најмање први циклус студија у трајању од четири године (240 ECTS бодова) или еквивалент одговарајућег високошколског образовања и пет година радног искуства у области културе.

(2) За директора библиотеке из члана 31. ст. 3, 4, 5, 6. и 7. овог закона може бити именовано лице које има завршен најмање први циклус студија у трајању од четири године или еквивалент одговарајућег високошколског образовања и три године радног искуства у области културе.

(3) Услови за избор, именовање и разрјешење директора прописују се статутом библиотеке.

(4) Конкурс за избор директора библиотеке из ст. 1. и 2. овог члана расписује се најмање два мјесеца прије истека мандата директора библиотеке.

(5) Права, обавезе и одговорности директора библиотеке односе се и на вршиоца дужности директора.

Члан 33.

(1) Директор руководи библиотеком, представља и заступа библиотеку и одговоран је за законитост њеног рада.

(2) Директор библиотеке:

1) организује и руководи радом библиотеке,

2) заступа библиотеку,

3) доноси акт о организацији и систематизацији радних мјеста, уз сагласност Министарства, ако је оснивач библиотеке Република, или ако се библиотека финансира из буџета Републике,

4) доноси акт о организацији и систематизацији радних мјеста, уз сагласност градоначелника, односно начелника јединице локалне самоуправе, ако је оснивач библиотеке јединица локалне самоуправе,

5) одговоран је за остваривање програма и плана рада библиотеке,

6) предлаже годишњи програм рада и финансијски план библиотеке,

- 7) подноси извјештај о извршењу годишњег плана и финансијском пословању библиотеке,
- 8) извршава одлуке управног одбора,
- 9) предлаже план развоја установе за период до четири године и
- 10) врши и друге послове утврђене законом и статутом библиотеке.

Члан 34.

- (1) Дужност директора библиотеке престаје:
 - 1) истеком мандата,
 - 3) на лични захтјев – оставком и
 - 3) разрјешењем.
- (2) Директор ће бити разријешен дужности прије истека мандата, ако:
 - 1) надлежни орган утврди да директор располаже средствима библиотеке, пословним простором, опремом и имовином библиотеке на незаконит начин,
 - 2) библиотека не остварује циљеве и задатке због којих је основана,
 - 3) поступа на начин који може да наруши углед библиотеке,
 - 4) не обезбједи заштиту имовине библиотеке,
 - 5) се у библиотеци не води прописана евиденција и ако се исправе издају супротно закону,
 - 6) у библиотеци дође до повреде равноправности корисника библиотеке,
 - 7) не поступи по налогу, односно мјери надлежног инспекцијског или другог органа за отклањање утврђених неправилности и
 - 8) не спроводи одлуке и рјешења оснивача.
- (3) Директор народне библиотеке чији је оснивач јединица локалне самоуправе, а која се финансира из буџета Републике, биће разријешен дужности прије истека мандата у случајевима прописаним ставом 2. т. 1), 2), 3), 4), 5), 6), и 7) овог члана, те ако не спроводи одлуке и рјешења Министарства.

Члан 35.

- (1) Библиотеком управља управни одбор.
- (2) Управни одбор библиотеке има три члана.
- (3) Приликом именовања управног одбора водиће се рачуна да најмање један члан има пет година радног искуства у области библиотечко-информационе дјелатности.
- (4) Чланове управног одбора Народне и универзитетске библиотеке Републике Српске и Специјалне библиотеке за слијепа и слабовида лица Републике Српске именује и разрјешава Влада, на приједлог Министарства, на период од четири године, уз претходно спроведен поступак јавне конкуренције.
- (5) Чланове управног одбора матичних и народних библиотека чији је оснивач Република именује и разрјешава Министарство, на период од четири године, уз претходно спроведен поступак јавне конкуренције.
- (6) Чланови управног одбора библиотеке чији су оснивачи Република и јединица локалне самоуправе именују се и разрјешавају на начин прописан уговором о оснивању.
- (7) Чланове управног одбора народне библиотеке чији је оснивач јединица локалне самоуправе, а која се финансира из буџета Републике, именује и разрјешава Министарство, на период од четири године, уз претходно спроведен поступак јавне конкуренције.
- (8) Управни одбор осталих библиотека именује и разрјешава оснивач.

Члан 36.

(1) Управни одбор Народне и универзитетске библиотеке Републике Српске и Специјалне библиотеке за сlijепа и слабовида лица Републике Српске:

- 1) доноси статут библиотеке уз сагласност Владе,
- 2) одлучује о пословању библиотеке,
- 3) разматра и усваја годишњи извјештај о пословању и годишњи обрачун, уз сагласност Министарства,
- 4) доноси план и програм рада и годишњи финансијски план библиотеке, уз сагласност Владе,
- 5) утврђује пословну и развојну политику библиотеке, на основу Стратегије развоја библиотечко-информационе дјелатности Републике Српске,
- 6) на приједлог директора, одређује цијене производа и услуга које пружа библиотека,
- 7) доноси пословник о свом раду и
- 8) врши и друге послове у складу са законом, статутом и другим општим актима библиотеке.

(2) Управни одбор библиотеке доноси одлуке већином гласова од укупног броја чланова.

(3) Накнаде и друга питања везана за рад управног одбора уређују се статутом библиотеке и пословником о раду.

Члан 37.

(1) Управни одбор матичне и народне библиотеке чији је оснивач Република или народне библиотеке чији је оснивач јединица локалне самоуправе, а која се финансира из буџета Републике:

- 1) доноси статут библиотеке уз сагласност Министарства,
- 2) одлучује о пословању библиотеке,
- 3) разматра и усваја годишњи извјештај о пословању и годишњи обрачун библиотеке, уз сагласност Министарства,
- 4) доноси план и програм рада и годишњи финансијски план библиотеке, уз сагласност Министарства,
- 5) утврђује пословну и развојну политику библиотеке, на основу Стратегије развоја библиотечко-информационе дјелатности Републике Српске,
- 6) на приједлог директора одређује цијене производа и услуга које пружа библиотека,
- 7) доноси пословник о свом раду и
- 8) врши и друге послове у складу са законом, статутом и другим општим актима библиотеке.

(2) Управни одбор библиотеке доноси одлуке већином гласова од укупног броја чланова.

(3) Рад управног одбора уређује се статутом библиотеке и пословником о раду.

Члан 38.

(1) Својство члана управног одбора престаје истеком мандата, оставком или разрјешењем.

(2) Чланови управног одбора могу бити разријешени дужности прије истека мандата:

- 1) на лични захтјев,
- 2) ако члан управног одбора неоправдано одсуствује са сједница, не извршава своје обавезе или несавјесним радом онемогућава рад управног одбора и
- 3) у другим случајевима у складу са статутом установе.

(3) Чланови управног одбора могу бити разријешени дужности ако управни одбор доноси незаконите одлуке или не доноси одлуке које је на основу закона и статута дужан да доноси.

(4) У библиотеци у којој је управни одбор разријешен дужности прије истека мандата именује се управни одбор за привремено управљање библиотеком на период до конституисања новог управног одбора, а најдуже на шест мјесеци.

Члан 39.

У библиотеци се формира стручни колегијум и, по потреби, други стручни органи, у складу са статутом библиотеке.

ГЛАВА VI БИБЛИОТЕЧКИ САВЈЕТ

Члан 40.

О развоју и унапређивању библиотечко-информационе дјелатности у Републици брине и Библиотечки савјет, као стручно и савјетодавно тијело које врши стручне, савјетодавне и друге послове од интереса за обављање и развој ове дјелатности.

Члан 41.

(1) Влада именује Библиотечки савјет као стручно и савјетодавно тијело ради унапређивања квалитета и развоја библиотечко-информационе дјелатности у Републици.

(2) Библиотечки савјет има пет чланова.

(3) Три члана Библиотечког савјета предлаже министар, а два члана Друштво библиотекара Републике Српске.

Члан 42.

(1) Чланови Библиотечког савјета су истакнути стручњаци, са стручним и научним звањима из области библиотечко-информационе дјелатности.

(2) Структура чланова Библиотечког савјета, по правилу, одражава национални састав конститутивних народа и осталих.

(3) Средства за рад Библиотечког савјета обезбјеђује Министарство приликом планирања буџетске године, а на основу планираних активности Библиотечког савјета за текућу годину.

(4) Библиотечки савјет доноси пословник о свом раду.

(5) Мандат чланова Библиотечког савјета траје четири године.

(6) Библиотечки савјет бира предсједника из реда својих чланова.

(7) Исто лице може бити изабрано за члана Библиотечког савјета највише два пута.

(8) Влада разрјешава дужности чланове Библиотечког савјета уколико не реализују послове планиране планом рада и послове из њихове надлежности утврђене чланом 43. овог закона.

Члан 43.

Као стручно и савјетодавно тијело Библиотечки савјет:

1) разматра стање библиотечко-информационе дјелатности и предлаже мјере за њено унапређивање,

2) усаглашава стручне основе за развој јединственог библиотечко-информационог система Републике,

3) даје препоруке за примјену домаћих и међународних норматива и стандарда за стручни рад у библиотечко-информационој дјелатности,

4) даје упутства и смјернице о условима за рад запослених у библиотечко-информационој дјелатности,

5) обавља послове у вези са стручним радом, стручним усавршавањем и образовањем у библиотечко-информационој дјелатности,

6) предлаже стратегију развоја библиотечко-информационе дјелатности у Републици,

7) једном годишње предлаже Министарству листу библиотечке грађе за откуп,

8) даје мишљења и сугестије о законима и другим општим актима која се тичу библиотечко-информационе дјелатности и

9) обавља и друге стручне послове који се односе на унапређивање и развој библиотечко-информационе дјелатности у Републици на захтјев Министарства.

ГЛАВА VII МАТИЧНЕ ФУНКЦИЈЕ

Члан 44.

(1) Ради трајног и систематског рада на развоју и унапређивању библиотечко-информационе дјелатности у Републици, установљавају се матичне функције појединих библиотека, које те послове обављају на одређеној територији, одређеном научном или умјетничком подручју или за одређене типове библиотека.

(2) Матичне функције врше матичне библиотеке у складу са одредбама овог закона.

Члан 45.

Матичне функције у библиотечко-информационој дјелатности су:

1) развој библиотечко-информационе дјелатности у Републици,

2) изградња јединствене мреже библиотека у Републици,

3) учешће у изградњи јединственог библиографско-информационог система Републике,

4) вођење регистара библиотека матичног подручја и других евалуационих евиденција,

5) пружање стручне помоћи запосленима у библиотекама,

6) надзор над стручним радом библиотека,

7) брига о сталном стручном усавршавању библиотечко-информационих стручњака,

8) праћење стања и проучавање потреба и услова рада у библиотекама,

9) предлагање мјера за унапређивање рада и развој библиотека и

10) учешће у изради приједлога дугорочне стратегије развоја библиотека, краткорочних програма и пројеката.

Члан 46.

Министар доноси рјешење којим утврђује библиотеке које обављају матичну функцију и мрежу матичних библиотека Републике, на приједлог Народне и универзитетске библиотеке Републике Српске.

ГЛАВА VIII НАРОДНА И УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Члан 47.

(1) Народна и универзитетска библиотека Републике Српске обавља функцију националне и централне матичне библиотеке за све врсте библиотека у Републици Српској и остварује општи интерес у библиотечко-информационој дјелатности утврђен овим законом.

(2) Народна и универзитетска библиотека Републике Српске из става 1. овог члана је матична библиотека која обавља матичне функције за све библиотеке на територији Републике.

(3) О развоју и унапређивању стручног рада библиотека у Републици Српској брине се Народна и универзитетска библиотека Републике Српске, као централна матична библиотека, у сарадњи са другим библиотекама које обављају матичне функције.

Члан 48.

У остваривању општег интереса, основни задаци Народне и универзитетске библиотеке Републике Српске су следећи:

1) прикупљање, обрада, чување, представљање, коришћење и обезбјеђивање приступа збирци библиотечке грађе Републике Српске,

2) прикупљање обавезног примјерка и употпуњавање фонда резервног примјерка библиотечке грађе,

3) израда Текуће библиографије Републике Српске и других библиографија,

4) пријем, обрада, заштита, чување, представљање и давање на коришћење сваке публикације у штампаној, електронској или другој форми, која јој се доставља као обавезни примјерак публикације, у складу са законом,

5) координација у изградњи и развоју јединственог библиотечко-информационог система Републике,

6) промоција, презентација и пласман издавачке продукције Републике у свијету,

7) објављивање публикација из библиотечко-информационе дјелатности, као и резултата властитог стручног и научноистраживачког рада,

8) координација рада у мрежи библиотека Републике Српске, путем Центра, на стварању и развоју Централног електронског каталога и система узајамне каталогизације, као и реализација пројекта Виртуелна библиотека Републике Српске,

9) одржавање и заштита специјалних збирки, библиотека-легата и спомен-библиотека,

10) сарадња са издавачима за израду CIP записа (каталогизација у публикацији прије штампања) и за додјелу међународних стандардних идентификационих бројева (ISBN, ISSN, ISMN, DOI и других) за публикације објављене у Републици,

11) координација рада библиотека Републике за обједињену набавку иностраних серијских публикација у штампаној и електронској форми,

12) прикупљање, обрада и чување једног примјерка библиотечко-информационе грађе и извора који настају и објављују се на универзитету (докторски радови), а које су универзитети обавезни да доставе Народној и универзитетској библиотеци Републике Српске, као централној матичној универзитетској библиотеци,

13) изграђивање система научнотехнолошких информација и обезбјеђивање научних информација корисницима,

14) израда упутстава и препорука за примјену домаћих и међународних стандарда,

15) организација стручних испита за запослене у библиотечко-информационој дјелатности и других облика едукације библиотечко-информационих стручњака,

16) обављање дјелатности заштите старе и ријетке библиотечке грађе која има својство културног добра,

17) организација и координација система међубиблиотечке позајмице на домаћем и међународном нивоу,

18) обављање послова дигитализације културног наслеђа Републике и сарадња с другим установама у земљи и иностранству на пољу дигитализације,

19) развој и унапређивање библиотечке дјелатности за лица са посебним потребама,

20) редовно достављање свих тражених података Републичком заводу за статистику и

21) обављање и других послова утврђених овим законом и статутом Народне и универзитетске библиотеке Републике Српске.

Члан 49.

У обављању матичне функције, Народна и универзитетска библиотека Републике Српске као централна матична библиотека:

1) повезује све библиотеке у библиотечко-информациони систем у Републици и укључује их у друге библиотечко-информационе системе у окружењу и на међународном нивоу,

2) организује и врши надзор над стручним радом матичних библиотека,

3) координира рад библиотека које обављају матичне послове,

4) подстиче и организује сарадњу библиотека у Републици на координацији набавке, прикупљању, обради и протоку информација и на међубиблиотечкој позајмици,

5) брине о сталном стручном усавршавању запослених у библиотекама,

6) пружа стручну помоћ и инструкције запосленима у библиотекама,

7) прати укупно стање и проучава потребе и услове рада у библиотекама,

8) израђује стручне анализе пословања библиотека,

9) предлаже мјере за унапређивање рада и развоја библиотека у Републици,

10) даје упутства о набавци потребне информационе и програмско-техничке опреме неопходне за функционисање и рад библиотека у систему,

11) израђује методска упутства и нормативе за стручно пословање библиотека,

12) даје упутства и рјешења за просторно опремање и уређење библиотека и

13) обавља и друге матичне послове у складу са одредбама овог закона.

ГЛАВА IX ПРАВА И ОБАВЕЗЕ КОРИСНИКА БИБЛИОТЕКЕ

Члан 50.

(1) Корисник библиотеке има право приступа библиотекама и библиотечкој грађи, било да се они чувају у библиотеци или да се њима приступа путем електронске мреже.

(2) Корисник библиотеке има право на:

1) слободан приступ фондовима и библиотечкој грађи,

2) добијање и коришћење библиотечке грађе и

3) помоћ и савјет библиотекара приликом претраживања и коришћења услуга библиотеке, у складу с правилима библиотеке.

(3) Свака библиотека дужна је да обезбиједи услове за остваривање права корисника библиотеке, укључујући и посебне корисничке групе, као и кориснике са инвалидитетом.

(4) Библиотеке су обавезне да штите приватност и друге слободе корисника библиотеке, у складу са овим законом.

Члан 51.

(1) Корисник библиотеке дужан је да библиотечку грађу, изворе и опрему користи у складу са библиотечким правилима о њиховом коришћењу.

(2) У случају да корисник библиотеке оштети, отуђи или злоупотреби библиотечку грађу, изворе и опрему, дужан је да надокнади насталу штету.

(3) Директор библиотеке прописује начин рада библиотеке са корисницима библиотеке, начин пружања основних услуга и начин коришћења библиотечке грађе.

ГЛАВА X ДОСТАВЉАЊЕ ОБАВЕЗНОГ ПРИМЈЕРКА

Члан 52.

(1) Привредна друштва, установе, друга правна и физичка лица која се баве издавањем штампане грађе и производњом књижне и некњижне, аудио-визуелне и електронске грађе у Републици дужни су да бесплатно и о своме трошку доставе 11 истих примјерака (у даљем тексту: обавезни примјерак) Народној и универзитетској библиотеци Републике Српске.

(2) Издавачи новина и часописа дужни су да бесплатно и о свом трошку од сваке штампане и на други начин умножене публикације доставе по један примјерак Народној и универзитетској библиотеци Републике Српске.

Члан 53.

(1) Народна и универзитетска библиотека Републике Српске задржава за себе два примјерка сваке библиотечке јединице достављене као обавезни примјерак.

(2) Народна и универзитетска библиотека Републике Српске дужна је да чува један примјерак издатих и штампаних ствари са територије Републике као посебно издвојен архивски примјерак.

(3) Ради формирања завичајне збирке, свака народна библиотека дужна је да прибави и чува по један примјерак свих штампаних и на други начин умножених публикација са подручја на којем дјелује.

(4) Народна библиотека дужна је да прибави и чува у завичајној збирци штампане и на други начин умножене публикације које су објављене ван подручја на којем библиотека дјелује, а односе се на то подручје, као и дјела значајних аутора са тог подручја, а који живе и раде ван њега.

(5) Народна библиотека не може отуђивати обавезни примјерак штампане и на други начин умножене грађе, као ни библиотечке јединице из завичајне збирке.

Члан 54.

(1) Издавач је дужан да достави један примјерак штампане и на други начин умножене публикације народној библиотеци на свом подручју, ради формирања и употпуњавања завичајне збирке.

(2) Прије штампања публикације издавач је дужан да достави коначну верзију публикације спремну за штампање или за умножавање Народној и универзитетској библиотеци Републике Српске ради израде каталошког записа – CIP и додјеле ISBN, односно ISMN, DOI и других међународних стандардних идентификационих бројева.

Члан 55.

Штампане и на други начин умножене публикације које имају карактер службене тајне изузимају се од достављања обавезног примјерка.

Члан 56.

Ако је у штампању учествовало више правних или физичких лица, обавезни примјерак доставља оно лице које је означено на штампаној ствари, односно лице које је завршило штампање.

Члан 57.

(1) Ако је штампана публикација издата на више језика, на разним писмима, у различитој опреми или у више издања, обавезни примјерак доставља се за сваки језик, свако писмо, сваку опрему и за свако издање, односно за свако поновно штампање и доштампавање.

(2) Новим издањем сматра се и свако раније издање које се растура са промијењеном насловном страном, новим корицама, допуњеним или измијењеним текстом, новим сликама, картама, табелама и другим илустрацијама.

Члан 58.

Обавезни примјерак и званичне публикације достављају се одмах по изласку из штампе првих примјерака, у облику у коме ће бити растурани.

Члан 59.

(1) Издавач и правно или физичко лице које се бави штампањем, доставља Народној и универзитетској библиотеци Републике Српске два пута годишње извјештај о свим штампаним стварима које је издао, односно штампао.

(2) Лица из става 1. овог члана дужна су да дозволе овлашћеном раднику Народне и универзитетске библиотеке Републике Српске преглед евиденције издатих штампаних ствари.

Члан 60.

Достављање обавезног примјерка публикације врши се у складу са овим законом.

ГЛАВА XI ЗАПОСЛЕНИ У БИБЛИОТЕЦИ

Члан 61.

(1) Стручне библиотечке послове обављају књижничари, виши књижничари и библиотекари.

(2) Осим лица из става 1. овог члана, послове у библиотеци, под одређеним условима, утврђеним актом о организацији и систематизацији библиотеке, обављају и лица других струка.

(3) Број извршилаца у библиотеци утврђује се на основу Правилника о стандардима и нормативима у библиотечко-информационој дјелатности из члана 11. став 2. овог закона.

Члан 62.

Запошљавање лица у библиотекама спроводи се у поступку јавне конкуренције.

Члан 63.

(1) Послове књижничара може да обавља лице са завршеном средњом стручном спремом у трајању од четири године и положеним стручним испитом.

(2) Послове вишег књижничара може да обавља лице које има завршен први циклус студија у трајању од три године (180 ECTS бодова) или лице са завршеним двогодишњим студијама на вишој школи, у складу са раније важећим прописима и са положеним стручним испитом.

(3) Послове библиотекара могу да обављају:

1) лица са стеченим високим образовањем на студијама првог и другог циклуса у области библиотекарства у трајању од најмање четири године и положеним стручним испитом,

2) лица са стеченим високим образовањем на студијама првог и другог циклуса у другим областима у трајању од најмање четири године и положеним стручним испитом и

3) лица са стеченим високим образовањем на студијама првог циклуса у трајању од три године и положеним стручним испитом.

Члан 64.

(1) Стручни испит полажу лица која су запослена на стручним пословима у библиотеци.

(2) Стручно оспособљавање за практични рад у библиотеци за запослене на стручним пословима са првим и другим циклусом студијског програма траје годину дана.

(3) Стручно оспособљавање за практични рад у библиотеци за запослене распоређене на стручне послове са средњом стручном спремом траје шест мјесеци.

(4) Запосленом из става 1. овог члана који у року од десет мјесеци од истека приправничког стажа не положи стручни испит, престаје радни однос у библиотеци даном истека тог рока.

(5) Лице које је положило стручни испит за обављање послова у библиотечко-информационој дјелатности, а у току рада стекне виши степен образовања, дужно је да у року од двије године од дана стицања вишег степена образовања положи разлику предмета стручног испита за тај степен образовања.

(6) Стручни испит организује и спроводи Народна и универзитетска библиотека Републике Српске, у складу са овим законом.

(7) Министар на приједлог Библиотечког савјета доноси Правилник о плану и програму полагања стручних испита радника запослених у библиотечко-информационој дјелатности.

(8) Трошкове првог полагања стручног испита сноси библиотека у којој је кандидат запослен.

Члан 65.

(1) Запослени на стручним библиотечким пословима након положеног стручног испита су стручно оспособљени за обављање послова: књижничара, вишег књижничара и библиотекара.

(2) Министар на приједлог Библиотечког савјета доноси Правилник о врсти стручних послова у библиотечко-информационој дјелатности, којим се уређује врста и степен стручне спреме потребне за њихово обављање.

Члан 66.

(1) Министар именује комисију која утврђује приједлог рјешења за додјелу виших стручних звања.

(2) На приједлог комисије из става 1. овог члана министар доноси рјешење о додјели вишег стручног звања.

(3) Виша стручна звања на стручним библиотечким пословима стичу се у складу са поступком прописаним Правилником о врстама, условима и поступку стицања виших стручних звања у библиотечко-информационој дјелатности.

(4) Министар на приједлог Библиотечког савјета доноси правилник из става 3. овог члана.

Члан 67.

(1) Запослени у библиотечко-информационој дјелатности дужни су да се стручно усавршавају.

(2) Стручно усавршавање у библиотечко-информационој дјелатности врши се у складу са програмом који доноси Народна и универзитетска библиотека Републике Српске.

ГЛАВА XII ФИНАНСИРАЊЕ БИБЛИОТЕКА

Члан 68.

(1) Средства за финансирање дјелатности библиотека обезбјеђује оснивач, у складу са овим законом.

(2) Средства за финансирање библиотечко-информационе дјелатности обезбјеђују се у буџету Републике Српске и буџету јединице локалне самоуправе.

(3) У буџету Републике Српске обезбјеђују се средства за:

1) бруто плате запослених и друга примања на основу радног односа, утврђена законским прописима којим се дефинишу плате запослених у области образовања и културе, општим и појединачним колективним уговорима,

2) дио програмских дјелатности библиотеке и набавку библиотечке грађе и

3) инвестиције у опрему и нове намјенске објекте за обављање библиотечке дјелатности и значајнију адаптацију постојећих.

(4) У буџету јединица локалне самоуправе обезбјеђују се средства за материјалне и режијске трошкове, текуће и инвестиционо одржавање библиотека.

(5) Осим средстава наведених у ставу 3. овог члана, из буџета Републике обезбјеђују се финансијска средства Народној и универзитетској библиотеци Републике Српске за успостављање и развој библиотечко-информационог система Републике.

(6) Библиотека може да остварује средства за рад и из сопствених прихода, донација, поклона и из других извора, у складу са законом.

Члан 69.

У циљу подршке усклађеном развоју библиотечко-информационе дјелатности у Републици Српској и задовољавања информационих потреба грађана, из буџета Републике Српске обезбјеђују се средства за:

- 1) развој мреже народних библиотека,
- 2) међународну сарадњу и међубиблиотечку позајмицу библиотечке грађе,
- 3) набавку библиотечке грађе и
- 4) дигитализацију библиотечке грађе и омогућавање приступа културном и научном наслеђу на даљину.

Члан 70.

(1) Програми библиотека чији су оснивачи Република или јединице локалне самоуправе финансирају се или суфинансирају из буџета оснивача и других извора.

(2) Висину средстава за финансирање или суфинансирање програма рада библиотека утврђује оснивач, на основу стратешког плана развоја библиотеке и усвојеног годишњег плана и програма рада библиотеке.

(3) Библиотеке подносе оснивачу приједлог годишњег програма рада најкасније до краја септембра текуће године за наредну годину.

Члан 71.

Министарство, односно орган јединице локалне самоуправе надлежан за послове културе даје сагласност на план и програм рада и утврђује који ће се програми, односно дијелови програма народних библиотека финансирати или суфинансирати средствима буџета Републике, односно буџета јединице локалне самоуправе.

ГЛАВА XIII НАДЗОР НАД РАДОМ БИБЛИОТЕКА И КАЗНЕНА ОДРЕДБА

Члан 72.

(1) Министарство врши управни надзор над законитошћу рада библиотека.

(2) Управни надзор над законитошћу рада библиотеке чији су оснивачи Република и јединица локалне самоуправе, врше Министарство и надлежни орган јединице локалне самоуправе.

(3) Надзор над радом народних библиотека чији је оснивач јединица локалне самоуправе врши надлежни орган јединице локалне самоуправе.

(4) Надзор над радом школских, високошколских, универзитетских библиотека, библиотека научноистраживачких института и установа, библиотека у саставу и специјалних библиотека врши Министарство, односно орган јединице локалне самоуправе надлежан за вршење надзора над радом установа чији су библиотеке организациони дио.

Члан 73.

(1) Надзор над стручним радом матичних библиотека врши Народна и универзитетска библиотека Републике Српске.

(2) Надзор над стручним радом народних библиотека, школских библиотека, библиотека у високошколским установама, библиотека научноистраживачких института и установа и специјалних библиотека врши библиотека којој је повјерено вршење матичних функција.

(3) Надзор над стручним радом библиотека на свом матичном подручју матична библиотека остварује непосредно, увидом у рад библиотека на прикупљању, обради, чувању и коришћењу библиотечке грађе.

(4) Библиотека је дужна да матичној библиотеци, на њен захтјев, достави податке потребне за обављање надзора над стручним радом, као и да овлашћеном лицу матичне библиотеке омогући непосредни надзор.

(5) Народна и универзитетска библиотека Републике Српске може вршити стручни надзор и у библиотекама из става 2. овог члана.

(6) Министар доноси Правилник о обављању надзора над стручним радом библиотека.

Члан 74.

(1) Инспекцијски надзор над примјеном овог закона и других аката из области библиотечно-информационе дјелатности врши Републичка управа за инспекцијске послове, посредством надлежног инспектора.

(2) У вршењу инспекцијског надзора, поред овлашћења утврђених законом којим се регулише област инспекцијског надзора, надлежни инспектор овлашћен је да наложи:

1) отклањање недостатака насталих неизвршавањем или неправилном примјеном овог закона, других закона и општих аката,

2) библиотеци доношење општих аката којима се регулишу услови и начин коришћења библиотечке грађе,

3) библиотеци сачињавање записника о ревизији библиотечке грађе,

4) отклањање недостатака у евидентирању инвентарских јединица серијских публикација,

5) вођење програма рада библиотеке и

6) предузме и друге мјере и радње за које је овлашћен овим законом или другим подзаконским прописима донесеним на основу овог закона.

Члан 75.

(1) Новчаном казном од 2.000 КМ до 6.000 КМ казниће се за прекршај библиотека или правно лице у оквиру кога је организована библиотека, ако:

1) не спроводи мјере заштите и чувања библиотечке грађе прописане чланом 12. ст. 2. и 3. и чланом 13. овог закона,

2) не врши евиденцију и ревизију библиотечке грађе на начин прописан чланом 17. став 1. овог закона,

3) библиотеци која врши матичне функције не омогући надзор над стручним радом, прописан чланом 45. тачка 6) овог закона и

4) не обезбјеђује услуге корисницима прописане чланом 50. овог закона.

(2) Новчаном казном од 1.000 КМ до 3.000 КМ казниће се за прекршај из става 1. овог члана и одговорно лице у библиотеци.

ГЛАВА XIV ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 76.

Запослени радници у библиотекама који су испуњавали услове у погледу степена и врсте стручне спреме, по прописима важећим до ступања на снагу овог закона, могу и даље обављати рад у библиотекама.

Члан 77.

Министар ће у року од девет мјесеци од дана ступања на снагу овог закона донијети правилнике о:

- 1) стандардима и нормативима у библиотечко-информационој дјелатности (члан 11. став 2),
- 2) начину и поступку заштите библиотечко-информационе грађе (члан 13. став 2),
- 3) поступку инвентарисања, обради, ревизији и отпису библиотечко-информационе грађе и извора и вођењу евиденције о библиотечко-информационој грађи и изворима (члан 17. став 3),
- 4) начину дигитализације библиотечко-информационе грађе и извора (члан 18. став 3),
- 5) поступку утврђивања испуњености услова за оснивање библиотека (члан 23. став 5),
- 6) плану и програму полагања стручних испита радника запослених у библиотечко-информационој дјелатности (члан 64. став 7),
- 7) врсти стручних послова у библиотечко-информационој дјелатности (члан 65. став 3),
- 8) врстама, условима и поступку стицања виших стручних звања у библиотечко-информационој дјелатности (члан 66. став 4) и
- 9) обављању надзора над стручним радом библиотека (члан 73. став 6).

Члан 78.

До доношења подзаконских прописа из члана 77. овог закона примјењиваће се подзаконски прописи донесени на основу раније важећег Закона, ако нису у супротности са овим законом.

Члан 79.

Библиотеке су дужне да ускладе своју организацију, рад и опште акте са одредбама овог закона у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу правилника из члана 77. овог закона.

Члан 80.

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о библиотечкој дјелатности („Службени гласник Републике Српске“, бр. 52/01, 39/03 и 112/08).

Члан 81.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број: 02/1-021-624/16
Датум: 19. мај 2016. године

По овлаштењу
Предсједника Народне скупштине

Жељка Стојичић